

7.5.2018

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

Hallituksen esitys (HE 15/2017) eduskunnalle maakuntien perustamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisen uudistusta koskevaksi lainsäädännöksi sekä Euroopan paikallisen itsehallinnon peruskirjan 12 ja 13 artiklan mukaisen ilmoituksen antamiseksi

Kevan lausunto ja valtiovarainministerin vastaus

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Kevasta annettua lakia siten, että maakunnat tulisivat Kevan jäsenyhteisöiksi ja maakuntien yhtiöt voisivat tulla Kevan jäsenyhteisöiksi. Lisäksi Kevan jäsenyhteisöjen maksuista ehdotetaan säädettäväksi nykyistä tarkemmin laissa. Eläkemaksu koostuisi kolmesta osasta, palkkaperusteisesta maksusta, työkyvyttömyyseläkemaksusta ja tasausmaksusta

Nykyinen eläkemenoperusteinen maksu korvattaisiin uudella tasausmaksulla. Tasausmaksu jaettaisiin kuntien ja maakuntien kesken niiden palkkasummien suhteessa. Maakuntien osuus jaettaisiin maakuntien kesken maakuntien rahoituksesta annetun lain mukaisen valtion rahoituksen suhteessa. Kuntien osuus jaettaisiin kuntien kesken kunakin vuonna kuntien viimeksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisen verorahoituksen suhteessa. Verorahoituksella tarkoitettaisiin kunnan saamia kunnallisvero-, kiinteistövero-, ja yhteisöveroverotuloja sekä kunnan saamia valtionosuuksia. Tasausmaksu jaettaisiin maakuntien ja kuntien välillä vuosien 2019-2028 ajaksi.

Kevan lausunto

Keva on lausunnossaan esittänyt huolen kuntien ja maakuntien eläkejärjestelmän rahoituksesta sote- ja maakuntauudistukseen liittyvän valinnanvapauden aiheuttamien mahdollisten markkinamuutosten seurauksena.

Keva esittää myös säädettäväksi tasausmaksun jakoperusteista tois-
taiseksi.

Keva esittää myös, että maakuntien valtakunnalliset palvelukeskukset voisivat tulla Kevan jäsenyhteisöiksi jo 1.4.2017 lukien.

Lisäksi Keva on esittänyt yksityiskohtaisia, teknisiä muutoksia tasausmaksua koskeviin 19 -19 c §.

Valtiovarainministeriön vastaus

Sosiaali- ja terveysministeriön ja valtiovarainministeriön asettama työryhmä on valmistellut ehdotuksen lainsäädännöksi, jonka tarkoituksena on rajata

valinnanvapaudesta aiheutuvien muutosten vaikutukset kuntien ja maakuntien eläkejärjestelmän ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien välillä alkuperäisen ehdotuksen mukaisesti vuosien 2019-2025 väliseksi määräajaksi. Esitykseen on tarkoitus tehdä vielä maakuntauudistuksen ja valinnanvapauden aikataulun muuttumisesta aiheutuvat vuosilukumuutokset ja muut tarpeelliset päivitykset. Hallituksen esitys siirtymäajan maksusta on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2018.

Lisäksi erillinen työryhmä on asetettu selvittämään, olisiko työeläkejärjestelmässä mahdollista luopua kuntien ja maakuntien ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien erillisyydestä sekä arvioimaan mahdolliset muutoksen vaikutukset. Työryhmän työn lopputuloksesta riippuu myös mahdollinen tarve lausunnossa esitettyyn tasausmaksun määräytymisen jatkoselvittelyyn. Tämän vuoksi tasausmaksun muuttamiseen tässä vaiheessa ei ole perusteita.

Palvelukeskusten henkilöstön eläketurvasta ehdotetaan säädettäväksi laissa maakuntalain, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain voimaannpanosta (voimaannanolaki). Voimaannanolain 16 §:n mukaan maakuntien valtakunnalliset palvelukeskukset voisivat liittyä Kevan jäsenyhteisöiksi heti lain voimaantultua siitä huolimatta, että niiden osakeomistus on aluksi valtion hallussa.

Valtiovarainministeriö on esittänyt eduskunnan hallintovaliokunnalle, että voimaannanolain 16 §:n soveltamista aikaistettaisiin siten, että sitä sovellettaisiin 1.4.2017 lukien.

Valtiovarainministeriö esittää Kevan esittämiä muutoksia vastaavia muutoksia Kevasta annetun lain 19-19 c §:iin seuraavasti:

19 § Jäsenyhteisöjen maksut

Kevasta annetun lain 19 §:n 2 momentin mukaan jäsenyhteisöjen eläkemaksun tulee olla keskimäärin samantasoinen kuin työntekijän eläkelain mukainen keskimääräinen työnantajan työeläkevakuutusmaksu. Kohtaa ehdotetaan täsmennettäväksi siten, että siinä säädettäisiin 19 a ja b §:n mukaisista eläkemaksuista. Maksu on samantasoinen 19 a ja b §:ssä säädettyjen maksujen osalta ja näiden lisäksi kunnat ja maakunnat maksavat tasausmaksua (19 c §).

Lisäksi esitetään tasausmaksun voimassaoloa siirrettäväksi vuodella eteen ehdotettujen vuosien 2019 – 2028 sijasta vuosiksi 2020-2029 (19 c §).

Lain voimaantulosäännökseen ehdotetaan korjattavaksi vuoden 2019 tammiukuun 1 päivän tilalle vuosi 2020.

Muutosehdotus 19 §:

---

*Keva päättää jäsenyhteisöiltä kerättävien eläkemaksujen **laskentaperusteista** ja tasausmaksun määrän. Keva antaa tarkempia määräyksiä maksujen suorittamisen perusteista. Jäsenyhteisöjen **19 a ja 19 b §:ssä tarkoitettun** eläkemaksun*

tulee olla keskimäärin samantasoinen kuin työntekijän eläkelain mukainen keskimääräinen työnantajan työeläkevakuutusmaksu.

Esitetyn 19 a ja b §:n sanamuodon mukaan jäsenyhteisöille on tehtävä eläkemaksun määrää koskeva päätös. Säännöstä tulisi täsmentää, sillä eläkemaksuista ei anneta työnantajakohtaisia päätöksiä, vaan työnantajan maksu määräytyy laskentaperusteiden kautta.

Esitetyissä 19 a-c §:ssä viitataan eläkemaksujen määräämisessä julkisten alojen eläkelain 85 §:ssä tarkoitettujen työansioiden yhteismäärään. Säännöksissä tulisi viitata myös julkisten alojen eläkelain 86 §:ään, koska siinä on säädetty eläkkeeseen oikeuttavista työansioista ulkomaantyössä ja myös näistä ansioista on määrättävä eläkemaksut.

Muutosehdotukset 19 a-c §:

19 a § Työansioihin perustuva eläkemaksu

Työansioihin perustuva eläkemaksu määrätään kullekin jäsenyhteisölle sen palveluksessa olevien henkilöiden julkisten alojen eläkelain **85 ja 86 §:ssä** tarkoitettujen työansioiden yhteismäärien perusteella.

19 b § Työkyvyttömyyseläkemaksu

Työkyvyttömyyseläkemaksu määrätään ottaen huomioon sekä jäsenyhteisön julkisten alojen eläkelain **85 ja 86 §:ssä** tarkoitettujen työansioiden yhteismäärä että jäsenyhteisön toteutunut työkyvyttömyyseläke- ja kuntoutusrahakorvausmeno tai jompikumpi näistä.

19 c § Tasausmaksu

---

*Tasausmaksu jaetaan maakuntien ja kuntien kesken siinä suhteessa, mikä on maakuntien ja kuntien osuus julkisten alojen eläkelain **85 ja 86 §:ssä** tarkoitetuista työansioista tämän lain voimaantullessa. Tätä jakoa käytetään vuosina **2020—2029**. Tätä jakoa laskettaessa maakuntien työansioiksi lasketaan sen henkilöstön työansiot, joka siirtyy maakuntiin maakuntalain ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain voimaanpanosta annetun lain (/) mukaan. Lisäksi maakuntien työnasioiksi lasketaan ne julkisten alojen eläkelain **85 ja 86 §:ssä** tarkoitetut työansiot, jotka*

ovat työntekijöillä sosiaali- tai terveydenhuollon palveluja tuottavassa yhtiössä, jonka osakkeiden omistus siirtyy maakuntien perustamisen yhteydessä kunnalta tai kuntayhtymältä maakunnalle. Kuntien työansioiksi lasketaan kuntiin, kuntayhtymiin, yhtiöihin, säätiöihin ja yhdistyksiin jäävän henkilöstön julkisten alojen eläkelain **85 ja 86 §:ssä** tarkoitetut työansiot.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20. Sen 19 ja 19 a – 19 c § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammi-kuuta **2020**.